

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8(2540-2544) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เป็นจุดเน้นที่สำคัญยิ่ง การสร้างประชากรของประเทศให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ได้นั้น ต้องมีการพัฒนาทางการศึกษา ซึ่งตรงกับพระคำรัสของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี(2527) หนึ่งว่า “การพัฒนาคุณภาพของประชากรคือ การศึกษา ซึ่งนับได้ว่ามีส่วนช่วยส่งเสริมให้คนพัฒนาตนเองไปในทางที่ดีขึ้น” จะเห็นได้ว่าการศึกษามีส่วนช่วยในการพัฒนาตนเองให้เกิดการเรียนรู้ สามารถนำไปปรับปรุงแต่งเติมให้คุณภาพชีวิตของแต่ละบุคคลดีขึ้น ตลอดจนการมีความรับผิดชอบต่องานด้วย

การศึกษาในสาขาวิชาพลศึกษาซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา นั้น เป็นการศึกษาแขนงหนึ่ง ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากมี ขอบข่ายที่ โยงใยและครอบคลุมถึงเรื่องการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างมากรวมทั้งยังปลูกฝังให้บุคคลที่เข้ามาศึกษาในแขนงนี้ มีคุณธรรม จริยธรรม และพฤติกรรม อันพึงประสงค์รวมอยู่ในตัวเองด้วย ในสภาพการณปัจจุบัน สิ่งแวดล้อม ภาวะเศรษฐกิจและระบบสังคมทำให้คนเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าประโยชน์ของสังคมเป็นเหตุให้สังคมเสื่อมลง(ไพฑูริย์ สีนลารัตน์, 2523) ดังนั้นจึงจำเป็นต้องหาวิธีการที่ทำให้คนรับผิดชอบต่อสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสอนเยาวชนให้มีความรับผิดชอบต่อสังคมสามารถดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน รู้จักทำงานร่วมกันด้วยความสามัคคี และรับผิดชอบต่อร่วมกันทั้งในระดับที่เป็นบุคคล ในกลุ่มสมาชิกของสถาบัน และหน่วยของสังคม โดยส่วนรวม(ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา, 2525) ซึ่งกิจกรรมหรือวิธีการที่นำมาใช้เสริมคุณสมบัตินี้ต้องเป็นกิจกรรมหรือวิธีการซึ่งสังคมปัจจุบันปฏิบัติกันอยู่โดยทั่วไป เช่น กิจกรรมการฝึกอบรมซึ่งกำลังนิยมกันมากไม่ว่าในองค์กรของภาครัฐและภาคเอกชน กิจกรรมนันทนาการ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่มีการศึกษาอยู่ในหลักสูตรของสาขาวิชาพลศึกษา และกิจกรรมอีกอย่างหนึ่งซึ่งมีความสำคัญอย่างมากสำหรับสังคมในปัจจุบันและนิยมจัดกันโดยทั่วไป รวมทั้งยังได้บรรจุไว้เป็นวิชาหนึ่งของการศึกษาในสาขาวิชาพลศึกษาและนันทนาการนั่นคือ การอยู่ค่ายพักแรม

การอยู่ค่ายพักแรม เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในปัจจุบัน และยังเป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยถือว่า “การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นการลงทุนที่คุ้มค่า” การอยู่ค่ายพักแรมจึงเป็นกิจกรรมหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ที่จะทำให้การอบรมในแต่ละครั้งประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ ทั้งผู้ให้การอบรมและผู้เข้ารับการอบรมอย่างมีความสุข(สมชาย กิจยรรยง, 2537) การอยู่ค่ายพักแรมส่งเสริมการสร้างประสบการณ์ทางการศึกษาอย่างสร้างสรรค์ โดยความร่วมมือของกลุ่ม ในบรรยากาศกลางแจ้ง ใช้ทรัพยากรถึงแวกล้อมธรรมชาติ เพื่อการสร้างเสริมเจริญเติบโตทางด้านร่างกาย จิตใจ สังคมและจิตวิญญาณ ภายใต้การดูแลแนะนำจาก ผู้นำที่ได้มีการฝึกแล้ว(เกื้อ แก้วเกต, 2536) ด้านคุณค่าและความสำคัญของกิจกรรมค่ายพักแรมเพื่อพัฒนาเยาวชนและทรัพยากรมนุษย์ สมบัติ กาญจนกิจ(2536) ได้กล่าวไว้ดังนี้

1. การอยู่ค่ายพักแรมเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการส่งเสริมในการพัฒนาองค์รวมของเยาวชน ซึ่งได้แก่ร่างกาย จิตใจ จิตวิญญาณ คุณธรรม สังคม วัฒนธรรมและถึงแวกล้อม
2. การอยู่ค่ายพักแรม เป็นเครื่องมือที่ดีเยี่ยมในการสร้างมนุษยสัมพันธ์ในกลุ่มเยาวชน
3. การอยู่ค่ายพักแรม ช่วยพัฒนาความเป็นเพื่อนในกลุ่มเยาวชนที่มีพื้นฐานทางวัฒนธรรม และ วิถีชีวิตที่แตกต่างกัน
4. การอยู่ค่ายพักแรมช่วยเพิ่มพูนความเข้าใจในคุณค่า ประเพณี วัฒนธรรมและความเชื่อที่แตกต่างกัน
5. การอยู่ค่ายพักแรม คือกระบวนการเรียนรู้ในถึงแวกล้อมของชาติ เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบุคคลและการสร้างมนุษยสัมพันธ์ การเป็นผู้นำคุณธรรม และจิตวิญญาณ ตลอดจนงานซึ่งในวิถีชีวิต และถึงแวกล้อมรอบตัว

กิจกรรมการอยู่ค่ายพักแรมเป็นสิ่งหนึ่งที่มีความสำคัญมากที่จะช่วยลดปัญหาต่าง ๆ ให้แก่ตัวบุคคล หน่วยงาน ระบบการทำงาน สุขภาพกาย สุขภาพจิต และรวมไปถึงประเทศชาติยิ่งในโลกแห่งความเจริญของวัตถุ แต่สภาพจิตใจนั้นเสื่อมลงทุกที สังคมทำให้คนเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าประโยชน์ส่วนรวมดังนั้นจึงต้องหาแนวทางการแก้ไขปัญหา และค่ายพักแรมก็เป็นกิจกรรมที่แก้ปัญหาดังกล่าวได้ซึ่ง นาค พรหมมา(2525) ได้สรุปคุณค่าและสิ่งที่ได้จากการอยู่ค่ายพักแรมว่า สามารถส่งเสริมคุณลักษณะที่ดีให้แก่ชาวค่ายได้ดังต่อไปนี้

1. การอยู่ค่ายพักแรมเป็นกิจกรรมที่ต่อเนื่อง ไม่ขาดช่วงจึงสามารถพัฒนาและเปลี่ยนแปลงบุคลิกอุปนิสัยของชาวค่ายได้ในระยะเวลาอันสั้น
2. การอยู่ค่ายพักแรมเป็นการใช้ชีวิตกลางแจ้งท่ามกลางธรรมชาติจึงช่วยพัฒนาทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา

3. การอยู่ค่ายพักแรมเป็นแรงจูงใจให้เยาวชนเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ปลูกฝังการอยู่ร่วมกัน ตามระบอบประชาธิปไตย มีการทำงานเป็นทีม รู้จักการแก้ปัญหาที่ดี
4. การอยู่ค่ายพักแรมเป็นการจัดกิจกรรมของชาวค่าย เพื่อชาวค่าย
5. การอยู่ค่ายพักแรมเป็นการผสมผสานเยาวชนที่หลากหลายเข้าด้วยกัน จึงเป็นการปรับตัวและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น
6. การอยู่ค่ายพักแรมทำให้เกิดความประทับใจแก่เยาวชนในสิ่งที่ทีมงาน
7. การอยู่ค่ายพักแรมสามารถผลิตผู้นำเยาวชนได้เนื่องจากผู้นำ จะได้รับการอบรมเป็นอย่างดีก่อนจนสามารถเป็นที่เล็งเห็นเยาวชนได้

จะเห็นได้ว่า กิจกรรมการอยู่ค่ายพักแรม เป็นกิจกรรมที่ให้คุณประโยชน์ต่อการพัฒนา เยาวชนของชาติเป็นอย่างยิ่ง และจากความสำคัญของกิจกรรมค่ายพักแรมดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น สถาบันผลิตครูพลศึกษาต่าง ๆ ซึ่งประกอบไปด้วย มหาวิทยาลัย สถาบันราชภัฏ และวิทยาลัยพลศึกษา ได้บรรจุวิชาการอยู่ค่ายพักแรม การเป็นผู้นำค่ายพักแรม การจัดค่ายพักแรม และวิชาอื่น ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการอยู่ค่ายพักแรม ไว้เป็นวิชาบังคับในหลักสูตรของการผลิตครูพลศึกษา เพื่อที่จะได้มีผู้นำค่ายพักแรม ผู้จัดค่ายพักแรมที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ เพื่อที่จะออกไปเป็นผู้นำในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศชาติต่อไป แต่ขั้นตอนในการจัดค่ายพักแรมของสถาบันอุดมศึกษาดังกล่าวยังอยู่ในลักษณะต่างคนต่างจัด ต่างคนต่างทำ โดยที่ไม่มีการศึกษาหรือการนำการจัดค่ายพักแรมแบบต่าง ๆ ของแต่ละสถาบันมารวบรวมและจัดขึ้นเป็นขั้นตอนในการจัดค่ายพักแรมอย่างจริงจัง และชัดเจนเพื่อยึดเป็นพื้นฐานหรือแกนกลางในการจัดค่ายพักแรมได้จนทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา ซึ่งตรงกับงานวิจัยของสุรพล มั่นนัถ (2527) ที่ได้ศึกษาปัญหาการจัดดำเนินการค่ายพักแรมในสถาบันผลิตครูพลศึกษา พบว่า ปัญหาด้านบุคลากร ไม่ได้รับความร่วมมือ ปัญหาด้านการจัดดำเนินการมีความแตกต่างกันในเรื่องความยากลำบาก และขาดการประสานงาน เนื่องจากระบบการติดต่อสื่อสารไม่สะดวก การประสานงานไม่มีการติดตามผลที่ดี และคณะกรรมการประสานงานเยาวชนแห่งชาติ (2532) ได้รายงานปัญหาการอยู่ค่ายพักแรมสำหรับเด็กและเยาวชน ปัญหาหลายด้านด้วยกัน ได้แก่ ปัญหาด้านงบประมาณ มีจำนวนจำกัดไม่เพียงพอหรือไม่ได้รับงบประมาณเลย ปัญหาด้านบุคลากร ขาดผู้มีประสบการณ์ ความรู้ความสามารถ ความชำนาญ รวมทั้งมีจำนวนไม่เพียงพอ ปัญหาด้านวัสดุอุปกรณ์ มีวัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอปัญหาด้านการจัดกิจกรรม ขาดผู้ที่เชี่ยวชาญในการนำกิจกรรมนั้น ๆ ให้นำเสนอ และมีผู้นำกิจกรรมน้อย ปัญหาการเตรียมการและการวางแผน มีระยะการเตรียมการน้อยเกินไป ปัญหาด้านการติดตามผลและประเมินผล ไม่มีการติดตามผล หลังจากที่ได้จัดค่ายพักแรมไปแล้ว และไม่ได้มีการนำเอาผลจากการประเมินมาใช้ในการปรับปรุง ปัญหาด้านการประสานงานภายใน การทำงานไม่เป็นระบบ

ไม่มีการเตรียมการสำหรับการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ส่วนปัญหาการประสานงานภายนอก เกิดปัญหา
ล่าช้าในการติดต่อ และไม่ค่อยได้รับความร่วมมือ โดยเฉพาะในด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์

จากบทบาท ความสำคัญและปัญหาต่าง ๆ ของการจัดค่ายพักแรม ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว
ข้างต้น ซึ่งในปัจจุบันมีหน่วยงานให้ความสนใจจัดขึ้น เป็นจำนวนมากแต่องค์ความรู้ต่าง ๆ ยัง
กระจัดกระจายไม่เป็นเอกภาพและขาดแนวทางที่ชัดเจน โดยสังเกตได้จากเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้อง
กับการจัดค่ายพักแรม มีจำนวนน้อยและมีเนื้อหาแยกเป็นส่วน ๆ โดยมีได้กล่าวถึงเทคนิควิธีการของการ
จัดค่ายพักแรมในสถาบันผลิตครูพลศึกษาไว้โดยตรง ดังนั้น หน่วยงานที่ควรจะมีบทบาทและเข้ามา
พัฒนาหรือแก้ปัญหาต่าง ๆ ทำให้การจัดค่ายพักแรม จัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถเป็นต้น
แบบ เป็นแกนกลางหรือเป็นพื้นฐานในการจัดค่ายพักแรมได้ ก็ควรเป็นสถาบันผลิตครูพลศึกษาซึ่ง
มีการเรียนการสอนวิชาดังกล่าวอยู่ในปัจจุบัน ผู้วิจัยเล็งเห็นว่าถ้าต้นแบบที่ดีซึ่งหมายถึง ตัวครู
มีการศึกษาอย่างจริงจัง ชัดเจน สามารถนำเสนอให้สังคมรับรู้และยอมรับได้ในลักษณะที่เป็น
รูปธรรมได้ การอยู่ค่ายพักแรมก็จะมีคุณค่าและมีพัฒนาการ ในทางที่ดียิ่งขึ้นไป ดังนั้นจึงเหมาะสม
อย่างยิ่งที่จะศึกษาและรวบรวมความรู้ต่าง ๆ ที่ยังกระจัดกระจายอยู่มาจัดเป็นหมวดหมู่หรือขึ้น
ตอนในการจัดค่ายพักแรม โดยเฉพาะในสถาบันผลิตครูพลศึกษาในประเทศไทย เพื่อประ โยชน์
อันสูงสุดสำหรับวงการศึกษาของประเทศ ด้านการจัดค่ายพักแรม ซึ่งถือได้ว่าเป็นความสำคัญยิ่ง
สำหรับเยาวชนผู้เป็นอนาคตที่สดใส ของประเทศชาติ ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาขั้นตอนการจัดค่ายพักแรมในสถาบันผลิตครูพลศึกษาในประเทศไทย

ขอบเขตของการวิจัย

1. การศึกษาการจัดค่ายพักแรมในสถาบันผลิตครูพลศึกษาในประเทศไทยครั้งนี้
สอบถามความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดค่ายพักแรมเท่านั้น
2. การกำหนดขั้นตอนการจัดค่ายพักแรมในสถาบันผลิตครูพลศึกษาในประเทศไทย
ผู้วิจัยใช้เทคนิค อีดีเอฟอาร์(EDFR : The Ethnographic Delphi Futures Research) ซึ่งประกอบด้วย
เทคนิค อีเอฟอาร์(EFR : The Ethnographic Futures Research) และเทคนิคเดลฟาย(Delphi) จำนวน
3 รอบ สอบถามความคิดเห็นของคณะผู้เชี่ยวชาญในเรื่องที่เกี่ยวข้องจำนวน 20 ท่าน

ข้อตกลงเบื้องต้นของการวิจัย

1. การวิจัยเพื่อการศึกษาการจัดค่ายพักแรม ในสถาบันผลิตครูพลศึกษาในประเทศไทย โดยที่ผู้วิจัยเลือกใช้เทคนิคดีลฟีเอฟอาร์ (EDFR : The Ethnographic Delphi Futures Research) ในการเก็บข้อมูลเพื่อรวบรวมเป็นขั้นตอนพื้นฐานของการจัดค่ายพักแรม โดยการรวบรวมองค์ความรู้แขนงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดค่ายพักแรม
2. การตัดสินใจเพื่อสรุปความคิดเห็นที่สอดคล้องร่วมกันของคณะผู้เชี่ยวชาญ ถือว่า ข้อความที่มีความจำเป็น และเป็นไปได้ที่จะทำ ต้องมีค่ามัธยฐานไม่น้อยกว่า 3.50 (หมายถึงมีความจำเป็นและความเป็นไปได้ที่จะทำในระดับมากถึงมากที่สุด) และมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์เท่ากับ หรือไม่เกิน 1.50 จากแบบลำดับขั้นการจัดค่า 5 ระดับ (เชษฐา เทียมเพชร, 2534)
3. คณะผู้เชี่ยวชาญในการวิจัยครั้งนี้ ให้ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ และตอบแบบสอบถาม ด้วยความเต็มใจ จริงใจและมีอิสระในการให้ข้อมูล
4. วัน เวลา ที่แตกต่างกันในการสัมภาษณ์และตอบแบบสอบถาม ในแต่ละรอบนั้น ไม่มีผลต่อการตัดสินใจของกลุ่มตัวอย่าง และผู้เชี่ยวชาญ

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษา	หมายถึง การเรียนรู้ที่ได้รับจากเอกสาร ตำรา ประสบการณ์ และความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดค่ายพักแรม เพื่อนำมารวบรวมเป็นขั้นตอนในการจัดค่ายพักแรม
การอยู่ค่ายพักแรม	หมายถึง กระบวนการในการเสริมสร้างมวลประสบการณ์ทางการศึกษาแขนงหนึ่งที่มีอยู่ในหลักสูตรผลิตครูพลศึกษา โดยใช้กิจกรรมที่มีการจัดการ และการวางแผน รวมทั้งการใช้สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติเป็นสื่อ ในการพัฒนาชาวค่ายทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาโดยมีผู้นำกิจกรรมซึ่งได้ผ่านการฝึกอบรมมาแล้วเป็นผู้ดูแลอย่างใกล้ชิด

การจัดค่ายพักแรม	หมายถึง การจัดประสบการณ์ทางการศึกษาแขนงหนึ่ง โดยใช้ชีวิตร่วมกันเป็นกลุ่มโดยการนำทรัพยากรธรรมชาติมาใช้ร่วมกับกิจกรรมเพื่อ พัฒนา ร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา ภายใต้การแนะนำดูแลและควบคุมจากผู้ที่ได้ผ่านการอบรมมาเป็นอย่างดี โดยจัดกิจกรรมให้ตรงตามหลักสูตรวิชาที่เกี่ยวข้องกับการอยู่ค่ายพักแรม
สถาบันผลิตครูพลศึกษา	หมายถึง สถาบันที่เปิดสอนวิชาการศึกษา โดยมีการสอนวิชาพลศึกษาเป็นวิชาเอกในที่นี้หมายถึง วิทยาลัยพลศึกษา 17 แห่ง สถาบันราชภัฏ 36 แห่ง และมหาวิทยาลัยของรัฐ 9 แห่ง ที่ผลิตบุคลากรทางพลศึกษา
ผู้เชี่ยวชาญ	หมายถึง บุคคลที่มีความรู้ ความสามารถและมีประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดค่ายพักแรมซึ่งต้องเป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติในข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้คือ <ol style="list-style-type: none"> <li data-bbox="631 1065 1326 1225">(1) เป็นอาจารย์ผู้สอนในวิชาการอยู่ค่ายพักแรม การเป็นผู้นำค่ายพักแรม การเป็นผู้จัดค่ายพักแรม และ/หรือวิชาอื่นที่มีการจัดโครงการเข้าค่ายพักแรมในสถาบันผลิตครูพลศึกษา <li data-bbox="631 1240 1326 1340">(2) เป็นนักวิชาการที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดค่ายพักแรมในสถาบันผลิตครูพลศึกษาในประเทศไทย <li data-bbox="631 1356 1326 1515">(3) เป็นคณะกรรมการหรือเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ ในการจัดค่ายพักแรมในสถาบันผลิตครูพลศึกษาคิดต่อกันอย่างน้อย 3 ปีติดต่อกัน และนับย้อนหลังไม่เกิน 1 ปี <li data-bbox="631 1530 1326 1690">(4) เป็นนักวิชาการศึกษาหรือเจ้าหน้าที่ทั้งภาครัฐ และภาคเอกชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านการจัดค่ายพักแรม ที่มีผลงานเป็นที่ยอมรับ โดยทั่วไป
อีเอฟอาร์(EFR - The Ethnographic Futures Research)	หมายถึง เทคนิคการวิจัยที่ส่งผลถึงอนาคตภาพ โดยใช้การสัมภาษณ์ที่มีลักษณะเปิดและไม่มีการชี้นำ ให้อิสระกับผู้ถูกสัมภาษณ์อย่างเต็มที่ โดยผู้วิจัยมีหัวข้อหรือประเด็นที่เตรียมไว้ประกอบเพื่อป้องกันการลืม

เดลฟาย(The Delphi Technique)	หมายถึง เทคนิคการวิจัยที่ใช้คาดการณ์อนาคต และยังเป็น การสื่อสาร ในระหว่างผู้เชี่ยวชาญ โดยช่วยให้แต่ละคนได้รับข่าวสารและ แลกเปลี่ยนความเชี่ยวชาญระหว่างกัน โดยไม่มีการเผชิญหน้า กันโดยตรง
อีดีเอฟอาร์(EDFR - Ethnographic Delphi Futures Research)	หมายถึง เทคนิคการวิจัยอนาคตที่ตอบสนองจุดมุ่งหมาย งบประมาณ เวลา สถานการณ์ของการวิจัยตามความเหมาะสม และ ความเชื่อพื้นฐานของอนาคต โดยการรวมเอาข้อดีของเทคนิค อีดีเอฟอาร์และเดลฟาย เข้าด้วยกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สถาบันผลิตครูพลศึกษาในประเทศไทย จะได้รับขั้นตอนและกระบวนการในการ จัดค่ายพักแรมที่ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดค่ายพักแรมยอมรับและ ได้มาตรฐาน เป็นแนวทางในการ จัดค่ายพักแรม
2. องค์กรที่เกี่ยวข้องด้านเด็กและเยาวชน สามารถนำขั้นตอนและกระบวนการนี้ ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดค่ายพักแรมในลักษณะต่าง ๆ ได้
3. เป็นแนวทางในการประเมินผลการจัดค่ายพักแรมอย่างเป็นระบบแบบแผน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย